

ΓΑΛΑΖΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΚΤΟΡ ΜΑΛΟ

Χωρίς οικογένεια

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Στο χωριό

Είμαι παιδί έκθετο. Μα ως τα οχτώ μου χρόνια θαρούσα, όπως όλα τα παιδιά, πως είχα μητέρα. Γιατί, όταν έκλαιγα, υπήρχε μια γυναίκα που μ' έσφιγγε τόσο γλυκά στην αγκαλιά της, με κουνούσε και τα δάκρυά μου δεν τρέχανε πια.

Δεν πλάγιαζα ποτέ στο κρεβάτι μου, δίχως να έρθει μια γυναίκα να με φιλήσει. Κι όταν ο άνεμος, το Δεκέμβρη, κολλούσε το χιόνι στ' ασπρισμένα τζάμια, μου έπαιρνε τα πόδια στα δυο της χέρια, κι απέμενε να μου τα ζεσταίνει, μ' ένα τραγούδι στα χείλη της. Ακόμα και τώρα ξαναβρίσκω στη θύμησή μου το σκοπό του και μερικά λόγια.

Όταν έβοσκα την αγελάδα μας στους χορταριασμένους δρόμους ή στα ρείκια και μ' έβρισκε καμιά μπόρα, έτρεχε μπροστά μου και με ανάγκαζε να φυλαχτώ κάτω

απ' τη μάλλινη φούστα της, που μου την έριχνε στοργικά πάνω στο κεφάλι και στους ώμους μου.

Για όλα αυτά και για άλλα πολλά ακόμα, από τον τρόπο που μου μίλαγε, από τον τρόπο που με κοίταζε, από τα χάδια και τα γλυκά της μαλώματα, πίστευα πως εκείνη ήταν η μάνα μου.

Να πώς έμαθα πως ήταν η παραμάνα μου.

Το χωριό μου ή, για να μιλήσω πιο σωστά, το χωριό όπου ανατράφηκα, γιατί δεν είχα δικό μου χωριό, δεν είχα τόπο που να γεννήθηκα, μήτε πατέρα και μητέρα, το χωριό λοιπόν όπου πέρασα τα πρώτα παιδικά μου χρόνια το λένε Σαβανόν. Είναι από τα πιο φτωχά, στην κεντρική Γαλλία. Στις άκρες κάποιου μικρού ποταμού που χάνει τα τρεχούμενα νερά του σ' έναν παραπόταμο του Λίγηρα βρίσκεται το σπίτι όπου πέρασα τα παιδικά μου χρόνια.

Ως τα οχτώ μου, δεν είχα δει ποτέ άντρα μέσα σ' εκείνο το σπίτι. Ωστόσο, η μάνα μου, η κυρα-Μπαρμπερέν, δεν ήτανε χήρα, μα ο άντρας της λατόμος, όπως και πολλοί άλλοι εργάτες από την περιφέρεια, και δούλευε στο Παρίσι. Δεν είχε ξαναγυρίσει στο χωριό από τότε που ήμουνα σε ηλικία να βλέπω και να καταλαβαίνω τι με τριγύριζε. Μόνο από καιρό σε καιρό έστελνε ειδήσεις του με κάποιο συνάδελφό του, που γύριζε στο χωριό.

Κάποτε όμως ήρθαν άσχημα νέα απ' το Παρίσι. Ο Μπαρμπερέν είχε χτυπήσει και βρισκόταν στο νοσοκομείο. Παραλίγο να γίνει λιώμα από τις σκαλωσιές που είχανε πέσει. Και, καθώς είχαν αποδείξει πως δεν έπρε-

πε να βρίσκεται στον τόπο όπου χτύπησε, ο εργολάβος αρνιόταν να του πληρώσει αποζημίωση. Ο Μπαρμπερέν ζητούσε χρήματα, γιατί λογάριαζε να κάνει δίκη στον εργολάβο, μια και είχε χτυπήσει στη δουλειά του.

Κυλήσανε μέρες, βδομάδες. Από καιρό σε καιρό φτάνανε γράμματα κι όλα ζητούσανε ολοένα και περισσότερα λεφτά. Έπρεπε να πουληθεί η αγελάδα για να βρεθούνε. Μονάχα όσοι έχουνε ζήσει στην εξοχή μαζί με τους χωριάτες ξέρουνε τι απελπισίες και τι πόνοι κρύβονται μέσα σε τούτες τις λίγες λέξεις: «να πουληθεί η αγελάδα».

Έρθε στο σπίτι ένας έμπορας. Κι αφού εξέτασε την Κοκκινούλα, αφού την ψαχούλεψε κουνώντας το κεφάλι με ύφος δυσαρεστημένο, αφού είπε και ξαναείπε εκατό φορές πως δεν του έκανε καθόλου, στο τέλος είπε πως θα την έπαιρνε από καλοσύνη, για χάρη της κυράς Μπαρμπερέν, που ήτανε καλή γυναίκα.

Πάει το γάλα, πάει το βούτυρο. Το πρωί, ένα κομμάτι ψωμί. Το βράδυ, πατάτες με αλάτι.

Έφτασε λοιπόν η Αποκριά, σε μικρό διάστημα αφότου είχαμε πουλήσει την Κοκκινούλα. Την περασμένη χρονιά, την Αποκριά, η κυρα-Μπαρμπερέν είχε ετοιμάσει σωστό τσιμπούσι, με τηγανίτες γεμιστές και με λουκουμάδες. Όμως, τότε είχαμε την Κοκκινούλα. Αυτή μας είχε χαρίσει το γάλα για να λιώσουμε το ζυμάρι και το βούτυρο για το τηγάνισμα.

Μα φέτος η κυρα-Μπαρμπερέν μού φύλαγε μια έκπληξη. Μόλο που δε δανειζόταν, είχε ζητήσει ένα φλιτζάνι γάλα από μια γειτόνισσά μας, ένα κομμάτι βούτυρο από

μια άλλη, κι όταν γύρισα κατά το μεσημέρι, τη βρήκα να ρίχνει αλεύρι σε μια μεγάλη πήλινη λεκάνη.

Ετοιμάζε τηγανίτες! Αχ, τι όμορφη στ' αλήθεια μυρωδιά! Μας γαργαλούσε τόσο ευχάριστα τον ουρανίσκο. Είχαμε τόσο καιρό να τη νιώσουμε στα ρουθούνια μας... Μα και τι χαρούμενη μουσική έβγαινε από εκείνα τα τσιτσιρισμάτα και τα σφυρίγματα του βουτύρου. Ωστόσο, μόλο που με απορροφούσε εκείνη η μουσική, μου φάνηκε πως άκουσα βήματα στην αυλή. Ποιος να ερχόταν άραγε να μας ενοχλήσει εκείνη την ώρα;

Ένα μπαστούνι ακούστηκε στο κατώφλι και ύστερα άνοιξε απότομα η πόρτα.

— Ποιος είναι; ρώτησε η κυρα-Μπαρμπερέν, δίχως να γυρίσει την πλάτη.

Ένας άντρας είχε μπει μέσα. Το φως που έπεσε πάνω του, καθώς έμπαινε, μας τον έδειξε ντυμένο με άσπρη μπλούζα και με χοντρό μπαστούνι στο χέρι.

— Γλέντι έχετε λοιπόν εδώ; Μην ενοχλείστε! είπε τραχιά.

— Αχ, Θεέ μου! ξεφώνισε η κυρα-Μπαρμπερέν, απιθώνοντας το τηγάνι της κάτω. Εσύ είσαι, Ζερόμ;

Και παίρνοντάς με απ' το χέρι, μ' έσπρωξε προς τον άνθρωπο που είχε σταθεί στο κατώφλι.

— Είναι ο πατέρας σου!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο θετός πατέρας

Ζύγωσα να τον φιλήσω με τη σειρά μου, εκείνος όμως με την άκρη του μαστουριού του με σταμάτησε:

- Ποιος είναι τούτος εδώ;
- Είναι ο Ρεμί.
- Μου είχες πει...
- Ε, να, μα... δεν ήταν αλήθεια, αφού...
- Α! Δεν ήταν αλήθεια, δεν ήταν αλήθεια!

Έκανε μερικά βήματα προς το μέρος μου, με το μαστούνι σηκωμένο, κι εγώ αποτραβήχτηκα. Τι είχα κάνει; Γιατί εκείνη η υποδοχή, τη στιγμή που πήγαινα να τον φιλήσω;

- Γλεντούσατε, βλέπω. Τι έχεις για δείπνο;
- Έφτιαχνα τηγανίτες.
- Το βλέπω. Μα δε θα ταΐσεις δα με τηγανίτες έναν άνθρωπο που ήρθε ποδαράτος δέκα λεύγες*.
- Δεν έχω τίποτ' άλλο. Δε σε περιμέναμε.

---

* λεύγα (από το λατινικό *leuga*): μονάδα μέτρησης μήκους ίση με 4.452 μ.

— Πώς τίποτα; Τίποτα δεν έχεις να φάμε;

Σήκωσε τα μάτια στο ταβάνι, κι έδειξε κάτι πλεξίδες σκόρδα και κρεμμύδια που κρεμόντουσαν.

— Να, κρεμμύδι, είπε, ρίχνοντας μια πλεξίδα με το ραβδί του. Με τέσσερα πέντε κρεμμύδια κι ένα κομμάτι βούτυρο θα 'χουμε μια ωραία σούπα. Βγάλε την τηγανίτα σου και τηγάνισέ μου τα κρεμμύδια στο τηγάνι.

Να βγάλει τις τηγανίτες από το τηγάνι! Η κυρα-Μπαρμπερέν δε διαμαρτυρήθηκε. Απεναντίας, βιάστηκε να κάνει αυτό που γύρευε ο άντρας της. Εγώ δεν τολμούσα να το κουνήσω από τη θέση μου και, ακουμπισμένος στο τραπέζι, τον κοιτούσα.

Ήταν καμιά πενηνταριά χρονώ, με τραχύ πρόσωπο, με σκληρό ύφος από το χτύπημα που είχε φάει. Έγερνε πολύ το κεφάλι, στον δεξιό του ώμο, και τούτη η παραμόρφωση έκανε την όψη του αγριωπή. Δεν είχα ποτέ μου αναρωτηθεί ξεκάθαρα τι ήταν ένας πατέρας. Αλλά κοιτάζοντας αυτόν, που μου έπεφτε από τον ουρανό, ένιωσα δυνατό φόβο και πόνο. Ήθελα να τον φιλήσω κι αυτός με έσπρωξε με την άκρη του μπαστουιού του. Γιατί;

— Αντί να στέκεσαι ασάλευτος σαν το κούτσουρο, μου είπε, βάλε πιάτα στο τραπέζι.

Βιάστηκα να το κάνω. Η σούπα ήταν έτοιμη. Η κυρα-Μπαρμπερέν τη σερβίρισε στα πιάτα. Ήρθε κι αυτός να καθίσει στο τραπέζι κι άρχισε να τρώει, σταματώντας πού και πού για να με κοιτάξει. Ήμωνα τόσο τρομαγμένος, τόσο ανήσυχος, που δεν μπορούσα να φάω. Τον κοιτούσα κι εγώ, μα στα κλεφτά.

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

– Λοιπόν, δεν πεινάς; με ρώτησε. Τράβα να πλαγιάσεις και κοίτα να κοιμηθείς γρήγορα, αλλιώς θα θυμώσω.

Βιάστηκα να πλαγιάσω, μα όσο για να κοιμηθώ, αυτό ήταν άλλη υπόθεση. Ο ύπνος δεν ερχόταν. Ύστερα από κάμποση ώρα, ούτε και ήξερα πόση, ένιωσα να ζυγώνει κάποιος στο κρεβάτι μου. Από το αργό, σερνάμενο και βαρύ πάτημα, γνώρισα μεμιάς πως ήταν η κυρα-Μπαρμπερέν. Μια ανάσα ζεστή πέρασε στα μαλλιά μου.

– Κοιμάσαι; ρώτησε με πνιγμένη φωνή.

Δεν έπρεπε ν' απαντήσω.

– Κοιμάται, είπε η κυρα-Μπαρμπερέν. Μόλις πλαγιάσει, τον παίρνει ο ύπνος. Είναι το συνήθειό του. Μπορείς να μιλήσεις άφοβα. Δεν ακούει... Τι γίνεται με τη δίκη σου; τον ρώτησε.

– Την έχασα. Το δικαστήριο έβγαλε απόφαση πως έφταιξα εγώ που βρέθηκα κάτω απ' τις σκαλωσιές και πως ο εργολάβος δε μου χρωστάει τίποτα...

Χτύπησε δυνατά τη γροθιά του στο τραπέζι και βάλθηκε να βλαστημάει φρενιασμένος.

– Την έχασα τη δίκη, ξαναείπε. Πάνε τα λεφτουδάκια μας! Είμαι σακάτης! Πλάκωσε δυστυχία! Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, γυρίζοντας εδώ, βρίσκω ένα παιδί. Θα μου εξηγήσεις γιατί δεν έκανες ό,τι σου είπα;

– Γιατί δεν μπορούσα.

– Δεν μπόρεσες να το πας στα έκθετα;

– Δεν παρατάς έτσι ένα παιδί που το βύζαξες με το γάλα σου και τ' αγαπάς.

– Δεν ήτανε παιδί σου.

— Πάνω που έλεγα να κάνω αυτό που ήθελες, το μικρό αρρώστησε. Δεν ήτανε βέβαια κατάλληλη η ώρα να το πάω στο άσυλο για να πεθάνει.

— Πόσω χρονώ είναι τώρα;

— Οχτώ.

— Λοιπόν, θα πάει στα οχτώ του χρόνια εκεί που έπρεπε να πήγαινε τότε. Κι αυτό θα του είναι πιο δυσάρεστο. Να τι θα κερδίσει.

— Αχ, Ζερόμ, δε θα το κάνεις αυτό.

— Δε θα το κάνω αυτό! Και ποιος θα μ' εμποδίσει; Θαρρείς πως μπορούμε να το κρατήσουμε για πάντα;

— Σου λέω πως είναι καλό παιδί. Έχει μυαλό έξυπνο σαν της γάτας και πολύ καλή καρδιά. Θα δουλέψει για μας.

— Στο μεταξύ, πρέπει να δουλεύουμε εμείς για δαύτο, κι εγώ δεν μπορώ πια να δουλέψω.

— Κι αν τυχόν το γυρέψουν οι γονείς του, τι θα πεις;

— Οι γονείς του; Έχει γονείς; Αν είχε, θα το γυρεύανε και σίγουρα θα το 'χανε βρει, εδώ και οχτώ χρόνια. Αχ! Έκανα μεγάλη κουταμάρα να πιστέψω πως θα το γυρεύανε μια μέρα και θα μας πληρώνανε για τον κόπο μας να το αναστήσουμε. Βλάκας ήμουνα, ηλίθιος. Επειδή βρισκότανε σπαργανωμένο με όμορφα πανιά και δαντέλες, αυτό δε σήμαινε πως οι γονείς του θα ψάχνανε να το βρούνε. Μπορεί και να μη ζούνε.

— Κι αν ζούνε; Αν έρθουνε μια μέρα να μας το ζητήσουν; Έχω την υποψία πως θα 'ρθουνε.

— Τότε θα τους στείλουμε στο άσυλο. Μα ας σταματήσει

τούτη η κουβέντα. Τη βαριέμαι. Αύριο θα πάω στο δήμαρχο. Απόψε θα πάω να πω μια καλησπέρα στον Φρανσουά. Σε μια ώρα θα 'μαι πίσω.

Η πόρτα άνοιξε και ξανάκλεισε. Είχε φύγει. Πετάχτηκα τότε με ορμή και βάλθηκα να φωνάζω την κυρα-Μπαρμπερέν.

— Αχ, μαμά!

Εκείνη έτρεξε κοντά στο κρεβάτι μου.

— Θα μ' αφήσεις να πάω στο άσυλο;

— Όχι, μικρέ μου Ρεμί, όχι.

Και με φίλησε τρυφερά, σφίγγοντάς με στην αγκαλιά της.

— Δεν κοιμόσουνα; με ρώτησε γλυκά. Τ' άκουσες λοιπόν όλα αυτά που είπε ο Ζερόμ;

— Ναι. Δεν είσαι η μαμά μου. Ούτε αυτός είναι ο πατέρας μου.

Δεν πρόφερα εκείνα τα λίγα λόγια με τον ίδιο τόνο. Γιατί όσο ήμουν απελπισμένος που εκείνη δεν ήτανε μανά μου, άλλο τόσο ήμουν ευτυχισμένος, σχεδόν περήφανος, που δεν ήταν εκείνος ο πατέρας μου. Αλλά η κυρα-Μπαρμπερέν δεν έδειξε να το πρόσεξε.

— Ίσως να 'πρεπε να σου είχα αποκαλύψει την αλήθεια, μου είπε. Μα σ' ένιωθα τόσο πολύ παιδί μου, που δεν μπορούσα να σου πω χωρίς αιτία πως δεν ήμουν η αληθινή σου μανά! Η μητέρα σου, καημένο μου μικρό, τ' άκουσες, δεν ξέρουμε ποια είναι. Ζει άραγε, δε ζει; Κανένας δεν το ξέρει. Ένα πρωί, στο Παρίσι, την ώρα που ο Ζερόμ πήγαινε στη δουλειά του και πέρναγε από ένα δρόμο, που λέγεται

λεωφόρος Μπρετείγ, άκουσε μωρουδίστικο κλάμα. Έβγαινε απ' το κούφωμα μιας πόρτας σε κήπο. Πήγε κοντά στην πόρτα και είδε ένα μωρό πλαγιασμένο στο κατώφλι. Καθώς κοίταζε τριγύρω για να φωνάξει κάποιον, είδε έναν άντρα να ξεπροβάλλει πίσω από ένα χοντρό δέντρο και να φεύγει τρεχάτος. Χωρίς άλλο, θα ήτανε κρυμμένος εκεί πέρα, για να δει αν θα βρίσκανε το παιδί που είχε παρατήσει ο ίδιος στο άνοιγμα της πόρτας. Ο Ζερόμ σάσισε για τα καλά! Ήταν όμορφο αγοράκι πέντ' έξι μηνών, ρόδινο, παχουλό, υπέροχο. Τα σπάργανα και οι πάνες, όπου ήταν τυλιγμένο, έδειχναν καθαρά πως ήταν από πλούσιους γονείς. Το είχανε λοιπόν κλεμμένο κι ύστερα το παρατήσανε. Αυτή την εξήγηση έδωσε ο αστυνόμος. Τι κάνανε; Ο αστυνόμος έγγραψε πρώτα όσα ήξερε ο Ζερόμ και την περιγραφή για το παιδί και για τα πανιά του, που δεν είχαν επάνω τους καμιά μάρκα. Ύστερα είπε πως θα έστελνε το παιδί στο άσυλο για τα έκθετα παιδιά, αν τυχόν δεν ήθελε να το πάρει κάποιος. Τότε ο Ζερόμ είπε πως ήτανε πρόθυμος να πάρει πάνω του αυτή τη φροντίδα. Του το δώσανε. Είχα κι εγώ ένα μωράκι της ίδιας ηλικίας. Δεν ήτανε για μένα δύσκολο να βυζαίνω δυο μωρά. Έτσι έγινα μάνα σου.

Χωρίς οικογένεια

Ο Ρεμί, ένα παιδί οχτώ χρονών, ανακαλύπτει πως η γυναίκα που τον μεγαλώνει στοργικά δεν είναι η πραγματική του μητέρα. Όταν ο άντρας της τον πουλάει σε έναν πλανόδιο δειπνέο, θα αρχίσουν τα βάσανα και οι περιπέτειες και ο μικρός Ρεμί θα βρεθεί να ταξιδεύει με έναν παράξενο διάσσο διψώντας υπαίθριες παραστάσεις.

Ταξιδεύοντας σε πόλεις και χωριά έρχεται αντιμέτωπος με την κακία των ανθρώπων. Κάποιοι όμως, φωτεινές εξαιρέσεις σε ένα σκοτεινό και βίαιο κόσμο, θα του συμπαρασταθούν και θα τον βοηθήσουν να ξεπεράσει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει. Καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της πορείας, θα διακατέχεται πάντα από τη λαχτάρα να ανακαλύψει τους χαμένους του γονείς. Θα καταφέρει άραγε να τους βρει; Θα συναντήσει ποτέ την πραγματική του μητέρα;

www.minoas.gr

9 786180 213577
ISBN 978-618-02-1357-7

ΚΩΔ. 16648